

**Program wizyty studyjnej w Bieszczadach
dla przedstawicieli LGD Czarnkowsko-Trzcianeckiej
5-8 października 2019 roku**

TEMAT: Prezentacja 15-letnich doświadczeń Fundacji Bieszczadzkiej i podmiotów skupionych w Grupie Partnerskiej „Zielone Bieszczady” oraz Lokalnej Grupy Działania „Zielone Bieszczady”

CEL: Poznanie dobrych praktyk w zakresie:
- przedsiębiorczości społecznej,
- ekoturystyki i turystyki wiejskiej,
- tworzenia sieci współpracy różnych podmiotów.

PROGRAM

Miejsce zakwaterowania: Ośrodek Wypoczynkowy „Połoniny”, Bukowiec koło Polańczyka; <http://poloniny.pl/>

Dzień	Godziny	Program
05/10 Sb.	03.00 – 17.00	Przejazd z Czarnkowa do Bukowca.
05/10 Sb.	17.00 – 18.00	Zakwaterowanie w Ośrodku Wypoczynkowym „Połoniny” w Bukowcu.
05/10 Sb.	18.00 – 19.00	Spotkanie z przedstawicielem Fundacji Bieszczadzkiej – przedstawienie programu wizyty; zapoznanie się z dobrymi praktykami dotyczącymi rozwoju zielonej turystyki w regionie oraz aktywności społecznej na obszarach wiejskich – w oparciu o partnerską współpracę organizacji pozarządowych, publicznych i przedsiębiorców i poprzez tworzenie produktów ekoturystycznych (zielone szlaki greenways, ekomuzea, questy...) - na podstawie doświadczeń Fundacji Bieszczadzkiej, podmiotów skupionych w Grupie Partnerskiej „Zielone Bieszczady” i LGD „Zielone Bieszczady”.
05/10 Sb.	19.00 – 23.00	Grillowa kolacja integracyjna w towarzystwie zespołu z muzyką pogranicza polsko-słowacko-ukraińskiego w repertuarze.

Dzień	Godziny	Program
06/10 Nd.	08.00 – 09.00	Śniadanie w OW Połoniny.
06/10 Nd.	09.00 – 10.00	Przejazd do parkingu na Przełęczy Wyżnej (872 m n.p.m.) – tu panorama m.in. na: Połonię Wetlińską (1255 m n.p.m. w najwyższym punkcie), Połonię Caryńską (dwa charakterystyczne wierzchołki - 1245 i 1297 m n.p.m. -), Szeroki Wierch (1315 m n.p.m.) oraz Tarnicę (1346 m n.p.m.) - najwyższy szczyt Bieszczadów Zachodnich.
06/10 Nd.	10.00 – 13.30	Przejazd z Przełęczy Wyżnej do miejscowości Zatwarnica (obszar funkcjonowania Ekomuzeum „W Krainie Bojków”). Podział na 2 grupy i zamiennie: <ul style="list-style-type: none"> ▪ spacer po miejscowości Zatwarnica trasą Ekomuzeum w Krainie Bojków z wykorzystaniem Questu „Historia szemrana przez Hylaty” (m.in. Chata Bojkowska, wodospad Szepit na potoku Hylaty). ▪ wizyta w Pracowni Artystycznej „Na Dwie Ręce” (pracownia posiada certyfiakat "GoToCarpathia") specjalizującej się m.in. w tworzeniu autorskich lalek z płótna. Spotkanie z właścicielką pracowni oraz ▪ warsztaty filcowania wełny na mokro, podczas których każdy z uczestników wykona kwiat, etui na telefon/torebkę lub kulki na kolczyki. Każdy uczestnik wyjedzie z Pracowni z własnoręcznie wykonanym bieszczadzkim „filc-cackiem”.

Dzień	Godziny	Program
06/10 Nd.	13.30 – 14.45	Przejazd do miejscowości Chmiel. Obiad w Gospodarstwie Agroturystycznym „U Prezesa” – ośrodka górskiej turystyki jeździeckiej. Spotkanie z gospodarzami. Gospodarstwo posiada certyfikat „GoToCarpathia”.
06/10 Nd.	14.45 – 15.30	Przejazd do Smolnika nad Sanem. Zwiedzanie zabytkowej bojkowskiej cerkwi z 1791 roku (kiedyś greckokatolickiej pw. św. Michała Archaniola) – od roku 2013 na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO.
06/10 Nd.	15.30 – 17.30	Przejazd do Lutowisk - obszar funkcjonowania Ekomuzeum „Trzy Kultury” (ekomuzeum posiada certyfikat "GoToCarpathia") - zwiedzanie wybranych fragmentów Ekomuzeum "Trzy Kultury" w Lutowiskach (ekomuzeum to produkt ekoturystyczny podobny do wsi tematycznej) tu m.in. <ul style="list-style-type: none"> ▪ efekty projektów zrealizowanych w ramach PROW 2007-2013 na terenie Gminy Lutowiska: szlaki Nordic Walking, siłownię na świeżym powietrzu, chata pod Florianem, renowacja ścieżki Ekomuzeum Trzy Kultury; spotkanie z pracownikiem Urzędu Gminy Lutowiska - członkiem Rady LGD „Zielone Bieszczady”; ▪ oraz innych wybranych atrakcji powstałych na trasie Ekomuzeum: Arboretum Przyszkolne, Owadzie Śródmieście – makieta 2 drewnianych rynków XIX-wiecznych Lutowisk w formie domków dla owadów, owocowa aleja (ponad 100 drzewek lokalnych odmian jabłoni, grusz i śliw pochodzących z kilkunastu wsi Bojkowskich z terenu gminy Lutowiska), kirkut (cmentarz żydowski), ruiny synagogi itp., cerkwisko z cmentarzem greckokatolickim, ▪ Wizyta w Pracowni-Galerii „Stare Kino” (Pracownia posiada certyfikat "GoToCarpathia") specjalizującej się w wytwarzaniu autorskich wyrobów ceramicznych. Spotkanie z właścicielami oraz warsztaty ceramiczne. Każdy uczestnik wykona własnoręcznie pamiątkę z ceramiki (ceramiczne wyroby uczestników zostaną wypalone i przesłane pocztą na adres Zamawiającego)
06/10 Nd.	17.30 – 19.00	Powrót do OW Połoniny. Chwila na odpoczynek.
06/10 Nd.	19.00 – 20.00	Kolacja w OW Połoniny.

Dzień	Godziny	Program
07/10 Pn.	07.30 – 08.30	Śniadanie w OW Połoniny.
07/10 Pn.	08.30 – 11.00	Przejazd z Polańczyka do Uherzec Mineralnych. Obszar funkcjonowania Ekomuzeum „W Krainie Bobrów”. Podróż Bieszczadzkiemi Dreżynami Rowerowymi jednym z odcinków linii kolejowej 108 łączącej stację Stróże ze stacją Krościenko i z przejściem granicznym w tej miejscowości. Linie zbudowano w 1872 r. z polecenia władz Cesarstwa Austro-Węgierskiego. Łączyła ona Pierwszą Węgiersko-Galicyską Kolej Żelazną z linią kolejową nr 96. Każda dreżyna składa się z dwóch miejsc do pedałowania oraz dwóch miejsc na ławeczce. http://drezynyrowerowe.pl/
07/10 Pn.	11.00 – 12.00	Krótką wizyta w Bieszczadzkiej Szkole Rzemiosła utworzonej w ponad 100-letnim drewnianym budynku dawnej szkoły w Uhercach Mineralnych. - jako przykład praktycznego stworzenia ciekawej oferty turystycznej opartej o lokalne walory kulturalne.
07/10 Pn.	12.00 – 13.30	Wizyta w Bieszczadzkiej Wytwórni Piwa „Ursa Maior” w Uhercach Mineralnych - degustacja komentowana piw Bieszczadzkiej Wytwórni Piwa. - jako przykład wykorzystania lokalnych zasobów w celu stworzenia ciekawej oferty turystycznej. Pod profesjonalnym przewodnictwem pracownika Bieszczadzkiej Wytwórni Piwa uczestnicy poznają zasady podawania i degustacji piwa. Spróbują piw prosto z Bieszczadzkiej Wytwórni Piwa w trzech różnych stylach piwnych, w dedykowanych szklankach degustacyjnych mieszczących po 14 cl piwa. Dowiedzą się o stylach piwnych, szkle dobieranym do różnych piw, historii różnych stylów piwnych, surowcach i sposobach warzenia. Po degustacji można nabyć degustowane piwa i inne wyroby regionalne w sklepie Esencja Karpat mieszczącym się na miejscu, a także wziąć udział w projekcji na naszym wielkim ekranie doskonałego filmu o Ursa Maior w kontekście Bieszczadów. http://ursamaior.pl/
07/10 Pn.	13.30 – 15.30	Przejazd z Uherzec Mineralnych do Muzeum Młynarstwa i Wsi w Ustrzykach Dolnych (obiekt posiadający certyfikat „GoToCarpathia”): jako przykład wykorzystania lokalnych zasobów w celu stworzenia ciekawej oferty turystycznej w oparciu o lokalne walory kulturalne.

Dzień	Godziny	Program
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>obiad</u> w Karczmie „We Młynie” przy Muzeum – degustacja potraw kuchni regionalnej pogranicza polsko-słowacko-ukraińskiego; ▪ zwiedzanie muzeum.
07/10 Pn.	15.30 – 18.00	Przejazd z Uherzec Mineralnych do Czarnej Górnej. Zwiedzanie wybranych atrakcji w miejscowości Czarna Górna.
07/10 Pn.	18.00 – 19.00	<u>Kolacja regionalna</u> w Czatowni „Café” w Czarnej Górnej prowadzonej przez Fundację Bieszczadzką.
07/10 Pn.	19.00 – 20.00	Przejazd z Czarnej Górnej do parkingu na Przełęczy Wyżnej (872 m n.p.m.).
07/10 Pn.	20.00 – 23.00	<p>Spotkanie z Pavlem Ďurišem – osiadłym w Bieszczadach Słowakiem, astronomem, który zainicjował utworzenie Bieszczadzkiego Parku Gwiazdowego Nieba i AstroArboretum.</p> <p>Warsztaty astronomiczne z użyciem profesjonalnych urządzeń do obserwacji bieszczadzkiego nieba (najmniej zanieczyszczonego światłem w Polsce i w Europie). - jako przykład praktycznego stworzenia ciekawej oferty turystycznej opartej o lokalne walory przyrodnicze.</p> <p>Uczestnicy powinni być zaopatrzeni w ciepłe ubrania (przydadzą się podczas obserwacji nieba na z perspektywy leżaka) oraz smartfony, którymi będą mogli wykonać fotografie księżyca za pośrednictwem teleobiektywu.</p> <p>http://www.gwiezdnebieszczady.pl/</p>
07/10 Pn.	23.00 – 24.00	Powrót do miejsca zakwaterowania.

Dzień	Godziny	Program
08/10 Wt.	08.00 – 10.00	Śniadanie i wykwaterowanie się z miejsca noclegowego.
IV	10.00 – 13.00	Przejazd do Soliny. Rejs statkiem pasażerskim po Jeziorze Solińskim powstałym po wybudowaniu największej w Polsce zapory wodnej. Spacer koroną zapory.
IV	13.00 – 14.30	Przejazd do Bóbrki koło Soliny. Wizyta w Gospodarstwie Agroturystycznym „Bazyl” (posiada certyfikat GoToCarpathia). Spotkanie z gospodarzem. Pokaz bibułkarstwa – sztuki tworzenia kwiatów z bibuły – w wykonaniu gospodarza GA „Bazyl”.
Nd. 31/08	14.30 – 17.00	<p>Przejazd z Bóbrki do Orelca.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Obiad</u> w świetlicy wiejskiej w Orelcu przygotowany przez Przedsiębiorstwo Społeczne „Bieszczadzka Szkoła Aktywności Społecznej” utworzone przy Lokalnej Grupie Działania „Zielone Bieszczady”. ▪ Spotkanie z przedstawicielem LGD „Zielone Bieszczady” i PS BSAS. Prelekcja: (1) dobre praktyki związane z rozwojem aktywności społecznej na obszarach wiejskich (dofinansowane ze środków Programu Leader: Małe projekty, Odnowa i rozwój wsi, Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, Różnicowanie działalności w kierunku nierolniczym); (2) produkty lokalne i tradycyjne – przykłady z Bieszczadów i z Podkarpacia; (3) działania LGD realizowane obecnie i planowane w przyszłości; (4) historia i działalność Przedsiębiorstwa Społecznego „Bieszczadzka Szkoła Aktywności Społecznej”. ▪ Zwiedzanie siedziby Lokalnej Grupy Działania „Zielone Bieszczady” oraz Przedsiębiorstwa Społecznego Bieszczadzka Szkoła Aktywności Społecznej w Orelcu.
IV	17.00 -	Powrót z Bieszczadów do Czarnkowa (ok. 800-900 km, w zależności od wybranej trasy).

UWAGI:

Prosimy uczestników o zabranie ubioru turystycznego odpowiedniego dla gór (przede wszystkim: buty trekkingowe lub sportowe, ciepłe ubrania, kurtki przeciwdeszczowe). Mogą się też przydać latarki.